

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 1CoE/114/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117209351
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Drahomíra Mikulajová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6117209351.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Drahomíry Mikulajovej a členov senátu JUDr. Martina Ľuptáka, PhD., a JUDr. Silvie Zdráhalovej Rúfusovej, v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Advocate s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnej: D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. E. H. č. XXXX/XX, XXX XX G. G., vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., Exekútorský úrad so sídlom Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava, pod sp. zn. EX 563/17, o vymoženie pohľadávky oprávneného vo výške 284,40,- Eur s prísl., o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 2Er/1142/2017-24 zo dňa 02. marca 2018, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým uznesením Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „súd prvej inštancie“) zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

2. Exekučným titulom v predmetnej veci je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Vansovej 2, 811 03 Bratislava, sp. zn.: SRSAsPA 00944/16 zo dňa 27.05.2016, ktorý podľa vyznačenej doložky nadobudol právoplatnosť dňa 19.09.2016 a vykonateľnosť dňa 02.11.2016. Tento exekučný titul bol vydaný na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, ktorá bola uzatvorená medzi oprávneným a povinnou dňa 13.11.2013. Súd prvej inštancie, vychádzajúc z ustanovení § 52 ods. 1 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) a § 44 ods. 3 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31.03.2017 (ďalej len „Exekučný poriadok“), posúdil zmluvný vzťah medzi oprávneným a povinnou ako vzťah spotrebiteľský, nakoľko z okolností uzatvorenia zmluvy a najmä s ohľadom na povahu strán zmluvy podľa súdu prvej inštancie bolo zrejmé, že veriteľ pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti a zmluvu uzatvoril s fyzickou osobou nepodnikateľom. V dôsledku toho, že právny vzťah založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere medzi oprávneným a povinnou súd prvej inštancie posúdil ako vzťah spotrebiteľský, aplikoval na daný právny vzťah ustanovenia zaručujúce povinnej ako spotrebiteľovi ochranu jej práv pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami a pristúpil k posudzovaniu zmluvných podmienok.

3. Súd prvej inštancie vyhodnotil rozhodcovskú zmluvu, uzavretú medzi účastníkmi konania, za neprijateľnú podmienku, spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V dôsledku neprijateľnosti a neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, rozhodcovský rozsudok vydaný na jej základe nemôže podľa súdu prvej inštancie spĺňať podmienky formálnej a materiálnej vykonateľnosti, a teda nie je spôsobilým exekučným titulom na vykonanie exekúcie. Konštatoval, že ak je rozhodcovská zmluva neplatná, rozhodcovský súd nemal právomoc vydať

exekučný titul. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

4. Proti uvedenému uzneseniu podal oprávnený v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Oprávnený v odvolaní namietal, že exekučný súd v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorý mu zveril Exekučný poriadok a v jeho nadväznosti zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZRK“). Okrem ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd aplikoval aj § 45 ZRK, a tým na správne zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval právny predpis. Exekučný súd posudzuje exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. V rámci prieskumu exekučného titulu z materiálnej stránky však súd nemôže skúmať samotné rozhodcovské konanie, nakoľko samotné ustanovenie, o ktoré sa opiera súd v napadnutom uznesení, stanovuje podmienku na zastavenie exekúcie tak, že rozhodcovský rozsudok a nie rozhodcovské konanie zaväzuje k niečomu nedovolenému. Súd sa tak v rámci materiálneho prieskumu musí obmedziť len na skúmanie výroku rozhodcovského rozsudku. Postupom súdu v tejto veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 ZRK dochádza podľa oprávneného k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom ZRK.

5. Ďalej oprávnený poukázal na to, že exekučný súd neúplne zistil skutkový stav veci. Oprávnený s povinnou uzavrel rozhodcovskú zmluvu podľa § 3 a nasledujúcich ZRK, a to na samostatnej listine. V niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Konajúci súd však tieto skutočnosti nezisťoval, a tak zažal konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu. V zmysle článku 2 zmluvy je následne daná právomoc Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., rozhodnúť spor medzi zmluvnými stranami, pričom Stály rozhodcovský súd zriadený zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., postupuje v súlade so ZRK, ako aj v zmysle svojho Rokovacieho poriadku. V danej veci súd konal nad rámec zákonných ustanovení. Ohľadom znemožnenia voľby spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu pred štátnym súdom v súvislosti s § 53 ods. 4 písm. r) OZ (v zmysle ktorého sa za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spor s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní), poukázal oprávnený na odôvodnenie zo strany zákonodarcu, v zmysle ktorého je cieľom tejto úpravy umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva. Na základe uvedeného potom oprávnený žiadal, aby odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie exekučného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

6. Povinná sa k odvolaniu oprávneného nevyjadřila.

7. S účinnosťou od 01.07.2016 začal platiť nový procesný predpis - Civilný sporový poriadok, ktorý sa v zmysle prechodných a záverečných ustanovení, ako aj v zmysle § 9a ods. 1 Exekučného poriadku, použije aj v právoplatne neskončených exekučných konaniach.

8. Podľa § 243h ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase vydania tohto rozhodnutia; ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

9. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku; ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia CSP.

10. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec podľa § 379 CSP a § 380 ods. 1, 2 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP (a contrario) a uznesenie súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd v súlade s ust. § 387 ods. 2 CSP uvádza aj ďalšie dôvody, ktorými zároveň reaguje na relevantné námietky v odvolaní.

11. Z predloženého súdneho spisu odvolací súd zistil, že dňa 06.01.2017 bola za prítomnosti splnomocneného zástupcu oprávneného spísaná pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., zápisnica, obsahom ktorej bol návrh na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor požiadal dňa 30.03.2017 o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorým bol v tomto konaní rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri Asociácii pre

arbitráž, so sídlom Vansovej 2, 811 03 Bratislava, sp. zn.: SRSAspA 00944/16 zo dňa 27.05.2016, ktorý podľa vyznačenej doložky nadobudol právoplatnosť dňa 19.09.2016 a vykonateľnosť dňa 02.11.2016. Súd prvej inštancie o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia rozhodol tak, že žiadosť zamietol. Oprávnený v zákonnej 15 dňovej lehote podal odvolanie, ktoré odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci a neúplným zistením skutkového stavu.

12. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku; súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

13. Podľa § 44 ods. 3 Exekučného poriadku; súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore preskúma okrem súladu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva spĺňa podmienky ustanovené právnymi predpismi, či bolo rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore vydané rozhodcom, ktorý bol v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, a pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu a či je vykonateľné. Ak súd dospeje k záveru, že nie je splnená ktorákoľvek z podmienok podľa prvej vety, žiadosť o udelenie poverenia zamietne.

14. Pokiaľ ide o prvú odvolaciu námietku, v ktorej oprávnený namietal nesprávne právne posúdenie a poukazoval na aplikáciu § 45 ZRK, táto nie je dôvodná, pretože súd prvej inštancie uvedené ustanovenie ZRK pri svojom rozhodovaní neaplikoval. V danej veci nedošlo k preskúmvaniu vecnej správnosti exekučného titulu podľa § 45 ZRK, pretože k zamietnutiu žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie došlo z procesných dôvodov, a to konkrétne z nedostatku právomoci rozhodcovského súdu vydať rozhodcovský rozsudok.

15. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3 a 4 OZ (účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere); spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (1) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. (2) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (3) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. (4)

16. Podľa § 53 ods. 5 OZ; neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

17. Podľa § 54 ods. 1 OZ; zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

18. Z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že exekučný súd je predovšetkým povinný skúmať, či exekučný titul, na základe ktorého má byť vedená exekúcia, je spôsobilým exekučným titulom v zmysle zákonných ustanovení vzťahujúcich sa na exekučné konanie. Súd môže v tomto rozsahu skúmať exekučný titul počas celého exekučného konania (na návrh ale aj bez návrhu) a v prípade zistenia, že nie sú dané podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, musí adekvátne procesne zareagovať.

19. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil zmluvný vzťah medzi oprávneným a povinnou (založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere) ako vzťah spotrebiteľský. Oprávnený pri uzatvorení a plnení zmluvy konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti (čo vyplýva z predmetu jeho činnosti) a povinná bola v

postavení spotrebiteľa (pri uzavretí a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti). Oprávnený navyše v podanom odvolaní posúdenie zmluvného vzťahu ako spotrebiteľského nenamietal. Odvolací súd teda nemal pochybnosť o tom, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi oprávneným a povinnou dňa 13.11.2013, je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. OZ aj s ohľadom na predmet činnosti oprávneného a postavenie povinnej.

20. Podľa odvolacieho súdu predmetná rozhodcovská zmluva spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 OZ). Rozhodcovská zmluva je zmluvou, u ktorej je význam posudzovania kritérií, či sa jedná o neprijateľnú podmienku, zvýraznený tým, že na jej základe sa deleguje právomoc prejednať spor súkromnou osobou. Spotrebiteľ sa vzdáva ústavného práva na prejednanie jeho veci pred štátnym súdom. Preto je dôležité, aby nad všetky pochybnosti bolo preukázané, že spotrebiteľ skutočne chcel a uzavrel rozhodcovskú zmluvu, v zmysle ktorej došlo k delegovaniu právomoci na prejednanie sporu súkromnou osobou. Vzhľadom na obsah rozhodcovskej zmluvy, ktorý bol vopred pripravený dodávateľom (na predtlačenom formulári) len ťažko možno predpokladať, že spotrebiteľ si bol vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej zmluvy nesie. Rozhodcovská zmluva, na základe ktorej vznikol exekučný titul, umožňujúca výber rozhodcovského konania, nenapĺňa záujem na ochrane spotrebiteľa. Dojednanie nemožno bez pochybnosti označiť za osobitne vyjednané a dané na výber, pričom v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Právny záver odvolacieho súdu nie je spôsobilé zvrátiť ani ustanovenie čl. II bodu 3 rozhodcovskej zmluvy o možnosti ktorejkoľvek zo zmluvných strán odstúpiť od rozhodcovskej zmluvy v lehote 10 dní od uzatvorenia tejto zmluvy, ktoré sa mína účinkom ochrany spotrebiteľa pred dôsledkami rozhodcovskej zmluvy, najmä pokiaľ veriteľ túto možnosť ponúka v rámci formulárovej predtlaču návrhu rozhodcovskej zmluvy bez vyvrátenia zákonnej domnienky o absencii jej individuálneho dojednania (§ 53 ods. 2 a ods. 3 OZ). Uvedené nemožno považovať za prospešné pre spotrebiteľa. Takto formulovaná rozhodcovská zmluva spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a ako taká je teda v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 OZ neplatná.

21. Odvolací súd sa plne stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie a s dôvodmi, na ktoré poukázal ohľadom konštatovania absolútne neprijateľných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, upravenej v OZ. Je v záujme spravodlivého usporiadania vzťahov potrebné vylúčiť zo života spotrebiteľov nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Z uvedeného dôvodu posúdenie rozhodcovskej zmluvy ako neprijateľnej, je vecne správne a v súlade s právom. Rozhodcovský rozsudok, ktorý vzišiel z rozhodcovského konania, založeného neplatnou rozhodcovskou zmluvou, nemôže byť zákonným exekučným titulom na vykonanie exekúcie, a to ani z časti. Je materiálne nevykonateľný, čo je neodstrániteľná prekážka brániaca exekúcii a dôvod na nevydanie poverenia v zmysle § 44 ods. 2 a ods. 3 Exekučného poriadku.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP.

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonala za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP)